

VREME PRIPREME : 30'

TRAJANJE ČASA : 1 X 60'

SAŽETAK

Ovaj obrazovni scenario uvodi pojam provere činjenica. On sadrži neke osnovne informacije o proveri činjenica, odnosno o tome kako proveriti da li su vesti i/ili informacije lažne, kako i gde pretražiti da li je neka priča izmišljena, kako je proveriti, šta je CRAP test (aktuelnost, pouzdanost, autoritet i svrha).

KLJUČNE REČI

Provera činjenica, pouzdanost, istina, verodostojnost, vesti, informacije, CRAP test

ONLAJN EDUKATIVNI SADRŽAJI

- *Lekcija o proveri činjenica sa mediactiveyouth.net*
- *PowerPoint prezentacija o proveri činjenica sa mediactiveyouth.net*
- *Lista lažnih vesti kako biste testirali njihovu pouzdanost*
- *Jane Elizabeth, American Press Institute - Fact Checking: A Primer*
- *Priručnik o istraživačkom novinarstvu u izdanju Centra za istraživačko novinarstvo*

CILJ ČASA

Cilj lekcije je da učesnici razumeju pojam provere činjenica, da razumeju osnovne pojmove pouzdanosti i autoriteta, pitanja koja bi trebalo da postave ako žele da provere činjenice i pouzdanost priče, da vežbaju kako da ih uoče i provere da li su vesti i/ili informacije originalne ili lažne i izmišljene.

ISHOD ČASA

Učenici će se upoznati sa konceptom provere činjenica, razumeti osnovne pojmove pouzdanosti i autoriteta, naučiti pitanja koja bi trebalo da postave ako žele da provere činjenice i pouzdanost priče, i biti upućeni u vežbe koje će im omogućiti da ih uoče i provere da li su vesti ili informacije izvorne i tačne i istinite.

TOK ČASA

Min 1-5 Zagrevanje: Efikasan način uključivanja učesnika i postavljanje zajedničkih očekivanja o tome šta će naučiti jeste postavljanje nekoliko preliminarnih pitanja na tu temu. Predavač uvodi temu i sadržaje sa časa, priprema PowerPoint/Prezi prezentaciju i blog link; različite metode nastave: predavanje, diskusija, samorefleksija.

5-35 Kolaborativno učenje – u prvih 30 minuta, učesnici govore o proveru činjenica. Edukator daje definiciju i objašnjava je, a zatim uvodi CRAP grafikon – zatim detaljnije opisuje 4 ključna pojma: aktuelnost, pouzdanost, autoritet i svrha/tačka gledišta, kao i koja su to osnovna pitanja koja treba postaviti prilikom provere činjenica.

35-55 Učesnici se zatim dele u grupe – Dati primer i tražiti da se koristi CRAP test, razmisli o pitanjima i na kraju glasa dali je data priča/primer istinit ili ne. Neke od priča koje bi se mogle uzeti kao primeri možete pronaći [ovde](#).

Prilikom predstavljanja sadržaja obavezno komunicirajte sa polaznicima i ohrabrite ih da aktivno učestvuju.

55-60 Zaključak: Napravite kratak rezime lekcije i postavite nekoliko pitanja koja pomažu u utvrđivanju najvažnijih poruka koje biste želeli da date.

MATERIJALI / SREDSTVA

Video projektor, laptop/desktop, Internet veza, PowerPoint/Prezi/ prezentacije obogaćene vizuelnim materijalima (slikama) i informacije zasnovane na činjenicama i istraživanjima.